

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-723

14.7.2021

Codan Forsikring

Reise/reisegods

Dødsfall på utenlandsreise – gyldig reiseforsikring? – reise omfattet av UDs reiseråd?

Sikrede reiste til Pakistan for å besøke sin syke søster. Under oppholdet i Pakistan omkom sikrede i en trafikkulykke. Sikredes familie fremsatte krav om erstatning under sikredes reiseforsikring, men selskapet avslo kravet da sikrede hadde reist til Pakistan mens UD frarådet alle reiser til utlandet. Selskapet viste til at denne vilkårsbegrensningen gjaldt uavhengig av årsaken til UDs reiseråd og formålet med sikredes reise. Sikredes familie mente at UDs reiseråd kun gjaldt for reiser som ikke var strengt nødvendige, og at sikredes reise var strengt nødvendig. Nemnda kom til at forsikringen ikke var gyldig på skadetidspunktet.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for trafikkulykke på reise til Pakistan.

Sikrede har reiseforsikring som gjelder på reiser i hele verden, med følgende unntak:

2.2 Hvor forsikringen ikke gjelder

(...)

e) I områder som Det norske Utenriksdepartementet (UD) eller selskapet har frarådet innreise og opphold i.

Sikrede reiste til Pakistan i august 2020 for å besøke sin syke søster. Under oppholdet omkom sikrede i en trafikkulykke. Sikredes familie sendte skademelding til selskapet og opplyste at faren døde i en trafikkulykke mens han var på ferie i Pakistan.

Selskapet avslo krav om erstatning fordi UD og FHI frarådet nordmenn å reise til land som ikke tilfredstilte Norges smittevernkriterier. Selskapet viste til at det globale reiserådet for alle land utenfor EØS trådte i kraft 14.3.20, og at forsikringen ikke gjaldt for reisen til Pakistan, jf. vilkårspkt. 2.2 e).

Da sikredes familie klaget på avslaget, viste selskapet igjen til at forsikringen ikke gjaldt i områder som UD eller selskapet hadde frarådet innreise og opphold i, uavhengig av om skaden var relatert til korona eller ikke.

Sikredes familie påpekte at UD ikke frarådet reiser som var strengt nødvendige og viste til at hovedformålet med reisen til Pakistan var å besøke avdødes søster som hadde vært veldig dårlig, og at hennes helsetilstand hadde forverret seg før reisen fant sted. Selskapet burde respektere at det var strengt nødvendig å gjennomføre denne reisen. Grunnlaget for reiserådene var etter sikredes mening, komplikasjonene som kunne oppstå som følge av koronasituasjonen, og trafikkulykken hadde ikke noe med korona og smitteverntiltak å gjøre.

Sikredes familie hyret advokat, som igjen klaget til selskapet. Selskapets klageorgan opprettholdt den tidligere avgjørelsen på samme grunnlag som tidligere, og sikredes familie brakte saken inn til Finansklagenemnda.

Sikredes familie krever erstatning under reiseforsikringen etter vilkårenes pkt. 11.2 bokstav b for dødsfall for personer mellom 70 og 75 år, og anfører at reisen var strengt nødvendig og derfor ikke omfattet av UD's reiseråd.

Sikrede anfører subsidiært at det er koronasituasjonen som ligger til grunn for reiserådene. Dødsfallet skyldtes en trafikkulykke som ikke har noe med korona og smitteverntiltak å gjøre, og da må forsikringen gjelde uavhengig av unntaket. Unntaket er tatt inn i vilkårene som følge av epidemien, og unntaket er derfor klart knyttet opp mot forhold som oppstår som følge av pandemien.

Sikrede anfører til slutt at unntaket ikke er en objektiv unntaksbestemmelse, men et subjektivt vilkår inntatt som følge av pandemien og UD's reiseråd. Hvis vilkåret skal forstås objektivt, ville det være umulig å tegne reiseforsikring for reiser til Pakistan, både før og etter pandemien.

Selskapet avviser ansvar og anfører at selskapet objektivt har utelatt geografiske områder hvor UD har frarådet opphold, jf. vilkårspkt. 2.2 e). Selskapet viser til at det ikke er tvilsomt at det i utgangspunktet foreligger et råd fra UD om ikke å reise/oppholde seg i Pakistan på det aktuelle tidspunktet, og forsikringen kommer derfor ikke til anvendelse. Vilkåret er formulert som en objektiv begrensning for områder UD til enhver tid mener ikke er trygge.

Selskapet anfører videre at formuleringen "reiser som ikke er strengt nødvendige", ikke er tatt inn i avtalen, og selv om UD benytter formuleringen, gjelder den ikke i forsikringsavtalen. Selskapet har også vist til at det ikke er noe krav om årsakssammenheng da en geografisk avgrensning er en objektiv begrensning, med henvisning til FinKN 2017-664.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for ulykke under reiseforsikringen.

Sikredes reiseforsikring gjelder ikke:

(...)

e) I områder som Det norske Utenriksdepartementet (UD) eller selskapet har frarådet innreise og opphold i.

Klausulen sier at forsikringen "ikke gjelder" i områder hvor UD "har frarådet innreise". At forsikringen "ikke gjelder" betyr at den overhodet ikke kommer til anvendelse. Det har derfor ingen betydning om det er årsakssammenheng mellom begrunnelsen for reiserådet og ulykken. Forutsetningen er at UD "har frarådet innreise". Det er helt klart at UD frarådet innreise, men frarådingen er knyttet til reiser som ikke er "strengt nødvendig". Dette vilkåret er imidlertid ikke med i unntaket. Det må da være tilstrekkelig at UD har frarådet innreise.

Sikrede anfører at det dreier seg om et subjektivt og ikke et objektivt unntak. Det er uklart for nemnda hva sikrede mener med dette, men nemnda antar sikrede anfører at klausulen er en skjult handlingsklausul som skulle vært utformet etter reglene i fal. kap. 4 eller kap. 13 og derfor ikke kan påberopes. Den aktuelle klausulen angir forsikringens geografiske forsikringssted, og det legges normalt til grunn at selskapet står fritt mht. å definere forsikringens geografiske virkeområde. Selskapet har ingen plikt til å tilby reiseforsikring til alle steder og må kunne unnta områder hvor risikoen er høy uansett hva som er årsaken til en slik forhøyet risiko. Det er ikke unormalt at reiseforsikringen unntar områder hvor UD fraråder innreise.

Det er etter dette ikke grunnlag for ansvar under forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).